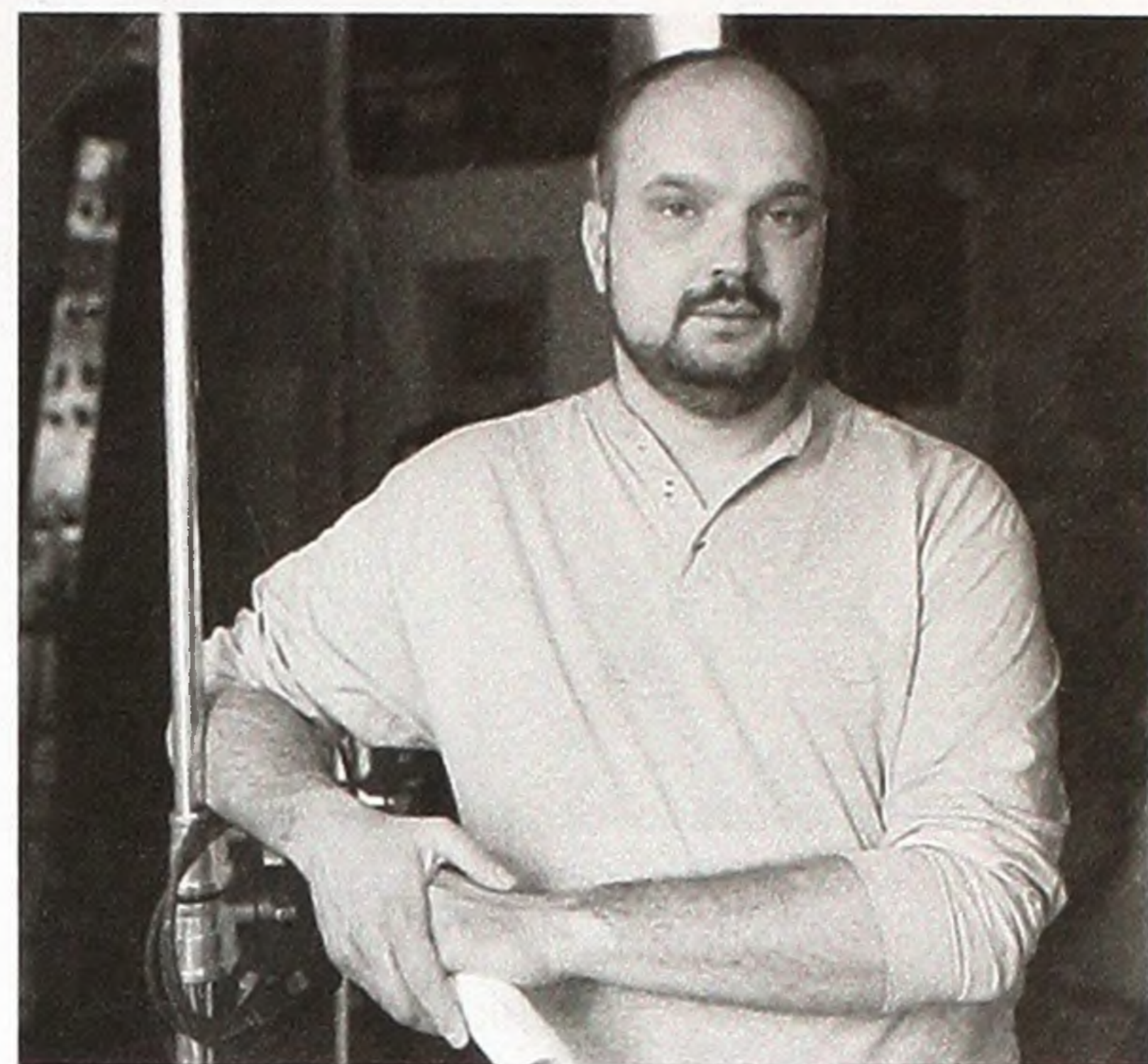

Тарас Ткаченко: «Це – наше спільне кіно»

З 10 по 23 листопада у наших кінотеатрах тривав прокат нового українського фільму «Гніздо горлиці». Луцьк приєднався до міст, у яких відбулися допрем'єрні покази стрічки, знятої за підтримки Держкіно, спільно з Лігурійською фільмкомісією (Італія). Цікаво, що свою першу в житті кінороль у ній зіграв наш земляк, лучанин Максим Канюка.

Кінорежисер Тарас Ткаченко

Розмову вела Світлана Зозуля

На жаль, фільм став останнім у численному театральному й кінодоробку заслуженого артиста України Віталія Лінецького. Не судилося дожити до прем'єри «Гнізда горлиці» й автору однойменного роману Василеві Мельнику. Один із працівників майданчика взагалі розбився на автомобілі...

Знімальній групі на чолі з режисером Тарасом Ткаченком через відсутність фінансування доводилося робити перерви в роботі. Нині ж, приїхавши на Волинь разом із виконавицею головної жіночої ролі Риммою Зюбіною та продюсерами Андрієм Суярком і Володимиром Філіпповим, він поділився усім пережитим.

– Стрічка три роки йшла до глядача. Що ви відчуваєте тепер, коли вона вже виходить у прокат після всіх життєвих і кіноколізій?

– Немає часу та бажання концентруватися на своїх особистих почуттях. Показую кіно людям, дивлюся, як вони сприймають картину, хвилююся, коли вони йдуть на сеанси. Поки що зали, в яких я показував фільм, збирали публіку досить специфічну, яка зацікавлена його побачити, вже підготовлену. Як сприймуть його люди звичайні, покаже гривня. Чи підуть вони в кінотеатри, чи готові віддати свої зароблені гроші за кіно і проголосувати таким чином за український фільм. Це – питання престижу, щоб стрічка переломила врешті ту ситуацію, коли всі вважають, що українського кіно немає, що воно не є конкурентноздатним. Робимо прес-тур тільки для того, щоб зламати ці стереотипи, перш за все в прокатників і широкого загалу.

– Які найбільш позитивні моменти під час зйомок можете пригадати?

– Ми робили справу, яка дає нам неабияку насолоду. Все це кіно було зняте на великому піднесенні емоційному, духо-

вному – акторів і нашому. Ми якось так зжилися родиною, для нас це була спільна справа, загальна амбіція. Я ніколи не дозволю собі сказати, що це – моє кіно, це – наше спільне кіно.

Там внесок великий оператора – геніального молодого хлопця (Олександра Земляного. – авт.), для якого це перша повнометражна картина. І художника-постановника, який мало працював у кіно. Він – прекрасний художник-графік. Коли вкотре витрачав свої гроші на якийсь реквізит і в нього ні копійки не лишалося на прожиття, то казав: «Нащо я сюди вліз? Я ж досі нормально працював, заробляв». Але ж не кинув цю роботу, цю пристрасть.

Наша прекрасна художник-реквізитор, яка була для нас як душа і мама. В неї завжди було що поїсти, попити, вона нас оберігала...

Як сказала Римма Зюбіна, ми засинали, говорячи про кіно, і просиналися, говорячи про нього. Почали знімати на Вербну неділю і навіть на Великдень знімали. Я переживав страшенно, подзвонив своєму знайомому, отцеві Івану Рибаруку в Криворівню. Він сказав: «Хороше діло не гріх, я вас благословляю».

Це кіно, правда, благословенне згори. Повірте, незважаючи на ті всі випробування, я ніколи не пожалівся б і не сказав би: «Нам було важко». Були об'єктивні труднощі, але було видно, що нас щось веде – вище, сильне. Дуже потрібно було комусь Там, нагорі, сказати, промовити за тих жінок, які ціною свого приниження і самозречення здобувають майбутнє своїм дітям. Не я обрав тему, а тема обрала нас усіх.

– Чи одразу ж знімали тих акторів, яких задумали? Можливо, було по декілька кандидатів на ту чи іншу роль?

– Відбувався регулярний традиційний кастинг. Проте

Римма Зюбіна, Віталій Лінецький у фільмі «Гніздо голиці».
Режисер Тарас Ткаченко, 2016

Риммі Зюбіній я запропонував зніматися одразу, і тішуся, що вгадав. Побачив її у роботі своєї студентки. Там така невеличка історія про самотню жінку, яка шукає останнього шансу на щастя. Раптом я побачив цей нерв, «червону нитку» в характері цього персонажа. За зовнішнім напускним балагурством, всередині, є глибока-глибока думка, як жити далі.

Тішуся, що ми з Риммою вгадали одне одного. Я з нею практично не працював як режисер в традиційному розумінні, не ставив акторських завдань. Ми просто дуже багато спілкувалися про життя, і вона по суті робила все сама. Так само й Віталій Лінецький. Він дивним чином потрясаюче тонко відчув цю тему. Чи передчував він щось чи ні?.. Але мені здається, що це – головна роль його життя. У ній він так тонко знайшов грань між приниженою людиною, загнаною, зламанною, пияком – з одного боку, а з другого – його персонаж – вражаючої сили і доброти людина. Були актори-претенденти, які казали, що ми п'яничку грати не хочемо, а він побачив, що це – глибока душа. Він зміг її знайти в собі, а потім дати нам.

– Чи свідомо обрали таку манеру викладу матеріалу «кіно як життя»?

– Я просто знімав так, як я відчуваю, як умію, наскільки мені дозволяла майстерність на нинішньому етапі моєї зрілості професійної. Матеріал сам підказав якісь речі. В ньому є інший тип напруги, не зовнішній, коли тебе намагаються кліповим монтажем добити. Наталія Васько (виконавиця ролі Галини – авт.), яка цей фільм побачила вперше буквально кілька днів тому в Хмельницькому, сказала: «Ти знаєш, я сіла, напружилась, а цього немає, немає, немає. А потім я зрозуміла, що треба заспокоїтися і почати дихати. І от коли я почала дихати, то "попливла" за історією».

Нині фільмів, які показують правдиві серйозні історії, –

дуже мало. Їх завжди було небагато. Якщо ви хочете прийти розважитися, то це не той фільм. Якщо ж ви хочете прийти і торкнутись чогось дуже для вас важливого там, у глибині, і потім подумати про це день-два, тоді підіть на це кіно. – «Гніздо горлиці» є «дзеркальним відображенням» однойменного твору Василя Мельника, чи ви внесли щось своє як співавтор сценарію?

– Багато що – не за твором. Але основне – лінія, сюжет та інтрига – залишилися від Василя Гавриловича, а далі довелося міняти. По-перше, як режисер маю право на своє трактування. По-друге, все-таки розумію, що він – письменник, а не сценарист,

Римма Зюбіна, Віталій Лінецький, Микола Боклан у фільмі «Гніздо голиці». Режисер Тарас Ткаченко, 2016

і не завжди собі уявляв, наскільки це піддається перекладу на мову кіно, а наскільки – ні. По-третє, історія з Віталієм суттєво змінила хід подій... По духові – це історія Василя Гавриловича, те, що він хотів сказати. Навіть те, як у нас фінал стрічки склався – якимось несподівано, неочікувано, недовершено ніби, – це фінал, якого хотів би він.

– Над яким кінопроектом працюєте сьогодні?

– Проект нині один – донести цей фільм, який було завершено в серпні, до глядача, а вже тоді братися до іншого фільму. Кіно не терпить суєти. Я не є таким метушливим автором, який закінчив одне і одразу хапається за друге. Хороші історії не так швидко й легко трапляються.

– А нещодавно в Одесі ви хіба не кіно знімали?..

– Так, але як другий режисер, як асистент Марка Хаммонда, американського режисера. Було цікаво подивитися, як працюють іноземці, випробувати себе на професійну придатність. Для мене це була хороша практика.

Листопад, 2016. Луцьк